

Jadwiga Paja-Stach

Inspiration from the Music of the Masters and from Folklore in the Works of Lutosławski.

Exhibition in the Witold Lutosławski Center

On March 13, 2007 in the Institute of Musicology at the Jagiellonian University in Cracow, was open the seat of the Witold Lutosławski Center.

The programme of the opening was following:

– introductory speech by prof. dr hab. Andrzej Banach, dean of the Faculty of History of the Jagiellonian University

– presentation of the exhibition: *Inspiration from the Music of the Masters and from Folklore in the Works of Lutosławski* (idea and script of the exhibition: Jadwiga Paja-Stach, exhibition design: Alina Mokrzycka-Juruś, graphical execution of the plates: Jarosław Piskorz)

– presentation of letters and photographs of Witold Lutosławski from the private collection of Marta Ptaszyńska, professor of composition at the University of Chicago, donated to the Witold Lutosławski Center in Cracow

– professor Marta Ptaszyńska's recollections on Witold Lutosławski

– concert of Witold Lutosławski's music: *Preludia taneczne* for clarinet and piano, *Melodie ludowe* for piano (selection), *Partita* for violin and piano, performed by: Renata Michałek (violin), Bogumiła Michałek (piano), Andrzej Godek (clarinet).

Hereafter are presented seven plates of the exhibition on inspiration from tradition in the Works of Lutosławski.

Fragment of the scores published by Polskie Wydawnictwo Muzyczne w Krakowie (PWM Edition) are reproduced here under permission of the editor, and the photographs under permission of their authors and/or relevant archives.

Wariacje symfoniczne
Variations symphoniques

KLASYCZNA
FORMA

WITOLD LUTOSŁAWSKI (1933)

Flauto I $\frac{3}{4}$ Andante
solo
mf/deciso

violini I

fl. I $rit. poco più lento$ (10) Tempo I

cl. I
clg.
cor. I
trbn. II
e. th.
tmp.
tamt.
ar.
pl.

Muzyka klasyków wiedeńskich, głównie Haydna i Beethovena inspirowała Lutosławskiego w dziedzinie kształtowania formy dzieła - formy klarownej, o wyraźnym stopniowaniu napięcia:

Ogromnie ważną lekcją była dla mnie twórczość Beethovena, który w dziedzinie formy nauczył mnie czegoś, czego żaden inny kompozytor prawdopodobnie nie mógłby nauczyć. Beethoven był mistrzem prowadzenia swego rodzaju gry z wyimaginowanym słuchaczem.

Wypowiedź Lutosławskiego, w: *Potrzeba natchnienia*, w: T. Kaczyński *Rozmowy z Witoldem Lutosławskim*, Wrocław TAU 1993

Plate 1. CLASSICAL FORM

The music of the Viennese Classicists, chiefly Haydn and Beethoven, inspired Lutosławski in shaping the form of a work – a clear form of distinctly gradated tension:

An enormously important lesson was [...] for me the oeuvre of Beethoven, who taught me something in the area of form that no other composer probably would have been able to teach [...]. Beethoven was a master at carrying out his own peculiar sort of games with an imaginary listener.

Statement of Lutosławski in: 'Potrzeba natchnienia' ['The Need for Inspiration'], in: T. Kaczyński *Rozmowy z Witoldem Lutosławskim* [Conversations with Witold Lutosławski], Wrocław TAU (expanded edition), p. 21.

Composer's portrait (1937) – author unknown.

FOLKLOR RODZIMY

W. LUTOSŁAWSKI
Bukoliki
NA FORTEPIAN
BUCOLIQUES
pour piano

**KONCERT NA
ORKIESTRĘ**
Witold Lutosławski
Koncert
na Orkiestrę
Concerto
pour orchestre
Witold Lutosławski

WITOLD LUTOSŁAWSKI
TRYPTYK ŚLĄSKI
NA SOPRAN
I ORKIESTRĘ SYMFONICZną
TRIO

MAŁA SUITA
WITOLD LUTOSŁAWSKI
MAŁA SUITA
NA ORKIESTRĘ SYMFONICZną

Lutosławski o stylu własnych utworów opartych na polskich melodiach ludowych:
Polega on przede wszystkim na połączeniu prostych, diatonicznych motywów z chromatycznymi, nietonalnymi kontrapunktami, a także niefunkcyjną, wielobarwną, kapryśną chromatyką. Również rytmiczne przetworzenia tych motywów oraz polimetria należą do cech tego stylu.
Wypowiedź Lutosławskiego, w: Witold Lutosławski. *Materiały do monografii*, oprac. S. Jarociński, Kraków 1967

Plate 2. NATIVE FOLKLORE

Lutosławski on the style of his own works based on Polish folk melodies:

It consists, above all, of a linking of simple, diatonic motifs with chromatic, non-tonal counterpoints, as well as with non-functional, multicolored, capricious chromaticism. Rhythmic transformations of these motifs, too, as well as polymeter [...] are among the characteristics of this style

Statement in: *Witold Lutosławski. Materiały do monografii* [Witold Lutosławski. *Materials for a Monograph*], ed. S. Jarociński, Kraków 1967, pp. 44–45.

KANON I ZŁOTA LICZBA

à la mémoire de Béla Bartók

MUZYKA ŻAŁOBNA MUSIQUE FUNÈBRE

♩ = 88 PROLOG PROLOGUE WITOLD LUTOŚŁAWSKI

I Violoncello I solo p

I Violoncello II solo p

3 5

I Vla I solo mp

I Vla II solo mp

Muzyka żałobna, poświęcona pamięci Beli Bartoka posiada kilka cech wspólnych z Muzyką na instrumenty strunowe, perkusję i czeleste węgierskiego kompozytora. W obu utworach brzmia kanonicznie prowadzone głosy oraz kulminacja w miejscu złotego podziału.

Bartok jest zawsze bliską mi postacią, a jego twórczość gorąco obchodzącą mnie sprawą.

Wypowiedź Lutosławskiego, w: *Materiały do monografii*, oprac. S. Jarociński, Kraków 1967

MUZYKA NA INSTRUMENTY STRUNOWE, PERKUSJĘ I CZELESTĘ

andante tranquillo ♩ = 116-112 con sord.

Vle 1.2 pp

Vni 3.4 con sord pp

Vle 1.2 pp

Plate 3. THE CANON AND THE GOLDEN MEAN

Funeral Music, dedicated to the memory of Béla Bartók, has several characteristics in common with the Hungarian composer's *Music for Stringed Instruments, Percussion and Celesta*. In both works, we hear canonic voice leading, as well as a culmination in the place designated by the Golden Mean.

Bartók is a figure always near to me; and his oeuvre, a matter of great concern to me.

Statement of Lutosławski, in: *Witold Lutosławski. Materiały do monografii* [*Witold Lutosławski. Materials for a Monograph*], ed. S. Jarociński, Kraków 1967, p. 47.

Composer's portrait (ca. 1959). Photo: A. Żak.

SZTUKA FUGI

Czuję, że moja muzyka jest spokrewniona z Bachowskim typem polifonii: tak w muzyce Bacha, jak i w mojej podstawie polifonicznej sieci tworzy harmonia.

Lutosławski, w: I. Nikolska *Conversations with Witold Lutosławski*, Sztokholm 1994

Plate 4. THE ART OF THE FUGUE

The *Preludes and Fugue*, a composition inspired by Baroque music, is a masterpiece of great originality, chiefly because of the shape of the fugue subjects, which are constructed in the form of 'bouquets' of melodic lines.

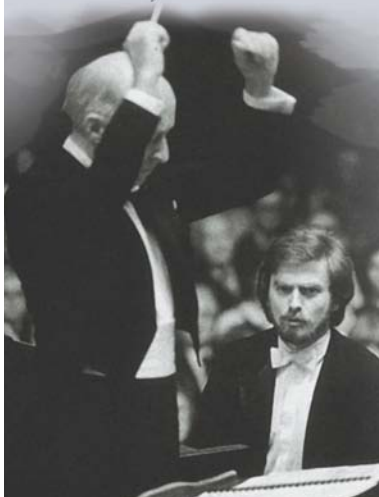
I feel that my music is related to the Bachian type of polyphony: after all, both in Bach's music and in mine harmony forms the basis of the polyphonic web.

Statement in: Irina Nikolska *Conversations with Witold Lutosławski*, Stockholm 1994, p. 135.

Composer's portrait (ca. 1970). Photo: D. B. Łomaczewska.

KONCERTOWANIE

The image shows two systems of musical notation. The first system, labeled '47', features a piano part with a treble clef and a bass clef, and an orchestra part with a bass clef. The piano part includes dynamic markings like 'ff' and 'p', and performance instructions such as 'arco (senza Ped.)' and 'vci sul pont.'. The second system, labeled '48', continues the piano and orchestra parts with similar markings and instructions.

...chodzi w nim [w Koncercie fortepianowym] o ożenienie techniki kompozytorskiej, brzmieniowej, która jest już moją własnością, z aluzjami do wielkiego pianizmu XIX wiecznego, czyli do pianizmu Chopina, Liszta i Brahmsa. Siegam też do wzorów po Prokofiewie, nie mówiąc oczywiście o Debussym...

Lutosławski *Refleksje o tradycji, sztuce pianistycznej i twórczym natchnieniu*, w: *Res facta nova 2* (11), 1997

Plate 5. *CONCERTANTE* TECHNIQUE

[...] in it [the Concerto], the point is a 'marriage' [...] of compositional, sound technique which is already my property, with allusions to the great piano-playing of the 19th century – that is, to the playing of Chopin, Liszt and Brahms. I also draw on the examples [...] of Prokofiev – not to mention, of course, Debussy...

Witold Lutosławski *Refleksje o tradycji, sztuce pianistycznej i twórczym natchnieniu* [*Reflections on Tradition, the Art of Piano-playing and Creative Inspiration*], in: *Res facta nova 2* (11), 1997, p. 26.

Lutosławski and Krystian Zimerman. Photo: A. Glanda

Plate 7.

I don't know if I would be able to compose my works if I hadn't experienced as a recipient everything that I experienced in my youth, listening to composers from all eras.

Statement of Lutosławski, in: T. Kaczyński *Rozmowy z Witoldem Lutosławskim* [*Conversations with Witold Lutosławski*], Kraków PWM Edition 1972, p. 148.

Copmoser's portrait (1992). Photo: L. Kowalski, W. Pniewski